

BESCHRIJVING
EENER
NIEUWE SOORT VAN VISSCHEN,
POLYNEMUS MULTIFILIS;

DOOR

H. Schlegel.

Met eene plaat.

Deze nieuwe soort werd door den overleden Dr. SCHWANER, lid der Natuurkundige Commissie in Nederlandsch Indië, ontdekt.

Het eenige voorwerp, door hem verzameld, werd aan de zuidkust van Borneo, bij Banjermassing, gevischt en bevindt zich in het Rijks Museum van Natuurlijke historie te Leiden.

Wij hebben deze soort reeds in de *Fauna japonica*, *Pisces*, bldz. 29, noot, kort en onder bovenstaanden naam vermeld.

Zij is eene der merkwaardigste van het geheele geslacht, omdat zij tot het kleine getal soorten behoort, wier vrije stralen der borstvin langer zijn dan het geheele ligchaam, en omdat het getal dier stralen veertien aan iedere borstvin belooft, en derhalve aanzienlijker is dan bij eenige andere soort.

Er zijn tot nog toe slechts drie soorten met lange stralen aan de borstvin bekend, die ook onderling door de aanzienlijk verlengde lobben der staartvin overeenstemmen.

De eene, *Polynemus macronemus*, door den heer PEL aan de goudkust ontdekt, en in ons werk beschreven, heeft slechts vijf vrije stralen aan iedere borstvin, en onderscheidt zich, behalve hierin, van de twee overige, door haar hooger en sterker zamengedrukt ligchaam, door grootere oogen, grootere schubben, eenen korteren, zeer weinig vooruitstekenden snuit, eene langere aarsvin, en in het algemeen door hare physionomie, welke die der haringen herinnert.

De tweede, *Polynemus longifilis*, het best beschreven door CUVIER, *Hist. nat. des poissons*, II, pag. 365, en afgebeeld door RUSSELL, pl. 185, wordt in den Indischen Oceaan tot aan de kusten der Philippijnsche eilanden waargenomen, en werd met onze nieuwe soort, door de heeren MÜLLER en SCHWANER, aan de zuidkust van Borneo verzameld. Zij heeft zeven vrije stralen in iedere borstvin, eenen stompen, neusachtigen snuit, kleine oogen en tamelijk kleine schubben.

De derde, onze *Polynemus multifilis*, is gekenschetst door de veertien vrije stralen, waarmee iedere borstvin voorzien is. Zij heeft, ten opzichte harer gestalte en physionomie, veel overeenkomst met de voorgaande, maar hare schubben zijn veel kleiner, en hare eerste rug-

vin is meer naar voren geplaatst en, van achteren, door een lang en laag vlies aan den rug vastgehecht.

Daar deze korte, algemeene beschouwingen toereikende zijn, onze soort zoo te kenschetsen, dat zij met geene andere der bekende soorten kan worden verwisseld, gaan wij over tot de beschrijving van het afgebeelde voorwerp.

Zijne lengte van de punt des snuits tot de insnede der staartvin bedraagt 0,167 Ned. el. De bovenste vrije lobbe der staartvin heeft eene lengte van 0,049; de onderste is een weinig korter. De lengte van den kop gaat vijf maal, en de hoogte van den romp tusschen de buikvinnen en de eerste rugvin, gaat vier en een vierde maal in de geheele lengte van den visch.

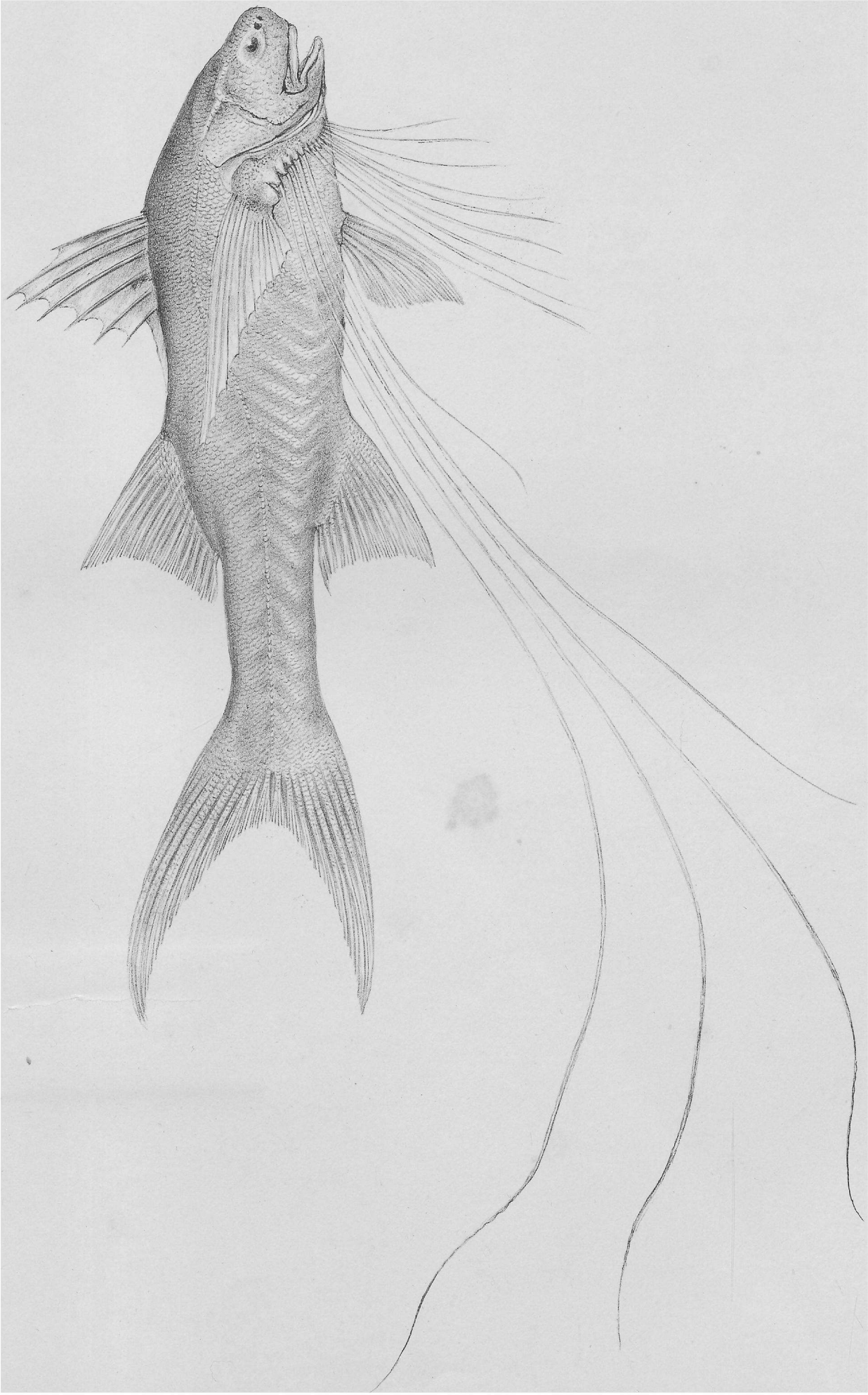
De vinnen, behalve de eerste rugvin en de borstvinnen, bieden geene noemenswaardige bijzonderheden aan. Eerstgenoemde is daardoor merkwaardig, dat het vlies, waarmede zij van achteren aan den rug vastgehecht is, veel langer en minder hoog is dan gewoonlijk. De borstvinnen zijn naar boven toe smal, verlengd, en reiken tot aan het einde van het eerste derde der weeke rugvin. De eerste vrije straal der borstvinnen, van boven naar onderen geteld, is de helft langer dan het geheele ligchaam; de twee volgende nemen allengskens een weinig aan lengte af; de derde reikt tot aan het einde der staartvin, en de vierde bijkans tot aan den voorsten hoek der aarsvin; de volgende nemen regelmatig af tot aan den ondersten, die den kop aan lengte evenaart.

De snuit is dik, zeer stomp en afgerond. De oogen zijn klein en met een dik vlies bedekt. De zijdelijn is sterker S-vormig gebogen dan de rug. De schubben zijn zeer klein.

De eerste rugvin bestaat uit 7 stekels, die door eenen zeer kleinen stekel voorafgegaan worden; de tweede heeft 16, de aarsvin 13, en de staartvin 18 stralen. De buikvinnen zijn, zoo als gewoonlijk, zamengesteld uit 5 weeke stralen, voorafgegaan door eenen stekel. De eigenlijke, boven de vrije stralen geplaatste, borstvinnen bestaan ieder uit 14 stralen.

Ons voorwerp, op sterk water bewaard, is grijsachtig donkerbruin van kleur, maar de vinnen zijn geelachtig, en de zijden van den visch vertoonen een twintigtal hoekige gele dwarsbanden, die onder den buik eenen tweeden hoek vormen, maar boven de zijdelijn zeer onduidelijk zijn.

POLYNEMUS MULTIFILIS